

Lausunto Helsingin hallinto-oikeudelle koskien oikaisuvaatimusta elinvoimajohtajan 8.6.2022 antamaan maisematyölupaan 927-2022-130 koskien puuston poistoa kiinteistöllä 927-401-2-885

Ympäristölautakunta 07.09.2022 § 28

Tausta

Kiinteistölle Lentokenttäalue (927-401-2-885) myönnettiin 8.6.2022 elinvoimajohtajan päätöksellä maisematyölupa 927-2022-130 puuston poistoa varten. Alueella on voimassa asemakaavasta aiheutuva MRL 128 §:n tarkoittama toimenpiderajoitus.

Päätöksen myöntämisen ehtoina esitettiin, että ennen puuston kaatoa alueella tulee tehdä Länsi-Uudenmaan museon edustajan, kunnallistekniikan edustajan, rakennustarkastajan, puuston kaatajan sekä runkojen alueelta pois siirtäjän kanssa katselmus, jossa sovitaan siitä, kuinka toimenpide suoritetaan niin, ettei muinaismuistolain mukaisille kiinteille muinaisjäänöksille aiheuteta vaurioita.

Toimenpiteen on arvioitu laajentavan lentokentän jo valmiiksi suurta aukeaa tilaa harjulla aiheuttaen maisemassa muutoksen. Toimenpide ei kuitenkaan vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen (lentokenttäalue, LL).

Toimenpiteen hakijana toimii Vihdin kunnan kunnallistekniikka. Hakijalle on annettu mahdollisuus vastineen antamiseen 15.8.2022 saakka. Hakija ei esittänyt vastinetta määräpäivään mennessä.

Oikaisuvaatimukset ja niiden perustelut

Oikaisuvaatimuksia määräaikaan (24.6.2022) mennessä saapui yhteensä neljä kappaletta. Oikaisuvaatimuksissa vaadittiin kumoamaan elinvoimajohtajan päätös tai tarpeen vaatiessa käsittelemään maisematyölupa yhdessä vireillä olevien Nummelan lentokenttää koskevien ympäristöluvan tai kaavamuutoksen kanssa. Oikaisuvaatimuksia on referoitu, kokonaisuudessaan oikaisuvaatimukset löytyvät oheismateriaalina.

Oikaisuvaatimus nro 1

Oikaisuvaatimuksessa on viitattu aiemmin kunnalle toimitettuihin huomautuksiin ja muistutuksiin, joissa on mm. esitetty alueen sijaitsevan pohjavesialueella ja vedenottamoiden suojavyöhykkeellä, kuinka kunnan ilmastostrategian myötä moottoriajoneuvoliikennettä ja paikoitusalueita tulisi vähentää sekä kuinka lentomelun lisääminen lähellä asutusta ei ole syytä. Näiden vuoksi puunkaatoa alueella ei tule sallia.

Oikaisuvaatimuksen mukaan hakkuiden on todettu nostavan pohjaveden nitraattityppipitoisuuksia (Metsätalouden pohjavesitutkimukset, MEPO-hankkeen loppuraportti 2021. Valtioneuvoston julkaisusarja 2022:4).

Lisäksi oikaisuvaatimuksen jättäneen mukaan asiasta tulee pyytää myös ympäristövalvonnan ja mahdollisesti ympäristölautakunnan lausunto.

Oikaisuvaatimus nro 2

Oikaisuvaatimuksen lähettäneen mukaan kaikki lentokentän ympäristöalueita koskevat toimenpiteet pitäisi suorittaa vasta, kun uudet ympäristöluvut ja asemakaavat ovat lainvoimaisia. Oikaisuvaatimuksen jättäneen mukaan lentokenttätoiminta kiitoradalla 27 on ollut käytössä päätöksessä ilmaistusta poiketen koko ajan. Lisäksi esitetty toimenpide tulee turmelemaan maisemakuvaa sekä lisäämään alueella meluhaittoja ja epäviihtyvyyttä. Päätöksen myötä on koettu, että lentotoiminta ja sen tukeminen on tärkeämpää, kuin alueen maiseman turmeltuminen. Hakkuita ei tule suorittaa, koska ne ovat peruuttamattomia.

Oikaisuvaatimus nro 3

Oikaisuvaatimuksessa halutaan tarkennettavaksi toimenpidealueen sijaintia lentokentän alueella. Alueella sijaitsevien juoksuautojen nykyistä kuntoa pidetään huolestuttavana ja yhtenä syynä huonoon kuntoon koetaan aiheutuneen viime syksynä toteutetut hakkuut. Oikaisuvaatimuksessa koettiin, että uusien hakkuiden suunnittelussa ei muinaismuistolla ole merkitystä. Oikaisuvaatimuksessa todettiin, että alueella liikkuvat kunnioittaisivat muistomerkkejä, mikäli tietäisivät niiden olemassa olon. Päätöksen myötä on myös koettu, että lentotoiminnan salliminen, tai paremmin sanottuna laajentuminen, on tärkeämpää kuin maiseman turmeltuminen. Oikaisuvaatimuksen jättäneet haluavat tietää, mitä selvityksiä tehty esim. asumisviihtyvyyden, melutason nousun ja asuntojen mahdollisen arvon laskun osalta. Oikaisuvaatimuksen mukaan suunniteltua avohakkuuta ei voida käsitellä yksittäisenä asiana kuten ei muitakaan harjun / lentokenttäalueeseen liittyviä muutosasioita.

Oikaisuvaatimus nro 4

Oikaisuvaatimuksessa nro 4 todetaan aikaisemmissa oikaisuvaatimuksissa esiin tuotuja kohtia, kuten esimerkiksi alueen sijainti pohjavesialueella, harjulla sijaitsevat muinaismuistoalueet ja niiden huomioiminen sekä alueen merkittävyys ulkoilu- ja virkistyskäyttäjille. Lisäksi oikaisuvaatimuksessa käsitellään myös muuta toimintaa harjulla kuin maisematyölupaa 297-2022-130. Oikaisuvaatimuksessa tuotiin esiin huoli, että Hakkuu ”[- -] vaikuttaa sijaintinsa ja avohakkuuna toimenpiteen lopullisuuden vuoksi merkittävästi lähinaapureiden, koko ympäristön asukkaisen ja myös kaikkien lähivirkistysmetsänä aluetta käyttävien kuntalaisten hyvinvointiin.” Lisäksi oikaisuvaatimuksessa tuotiin esiin kysymys, kuka harjulla oli ensin – asukkaat vai rauhanaikaiset moottorilentokoneet. Tämän lisäksi

oikaisuvaatimuksessa esitettiin väite, että maisematyöluva voidaan evätä kaavoituksen keskeneräisyyden vuoksi.

Valmistelijan vastineet oikaisuvaatimukseen

Yleisesti

Vastineissa on käsitelty pääasiassa maisematyöluvan 2022-130 koskevia kohtia oikaisuvaatimuksista, kuitenkin hieman sivuten alueella vireillä olevia ympäristölupaa ja asemakaavan muutosta. Haettu toimenpide tulee sijoittumaan nykyisessä voimassa olevassa asemakaavassa lentokenttäalueeksi (LL) merkitylle alueelle ja alueella vireillä olevan asemakaavan laadinnan tueksi on kesän 2022 aikana alueella suoritettu erinäisiä selvityksiä, joita tullaan alueen suunnittelussa huomioimaan.

Vastine oikaisuvaatimukseen nro 1

Tämän maisematyöluvan yhteydessä ei oteta kantaa moottoriajoneuvoliikenteen lisääntymiseen, paikoitusalueisiin tai lentojen määriin tai mahdolliseen lisääntymiseen. Ko. asiat tullaan ratkaisemaan ympäristöluvan tai asemakaavamuutoksen yhteydessä. Nummelan lentokentän sijainti taajaman välittömässä läheisyydessä altistaa asutuksen jo nykytilanteessa lentomelulle, kun lentokoneet laskeutuvat sivukiitoradalle. Puuston suojaava vaikutus lentomelun leviämislle on vähäinen.

Asemakaavaa laatiessa alueelle tullaan laatimaan tarvittavat selvitykset, jotta voidaan luoda maankäyttö- ja rakennuslain 54 §:n mukaisesti edellytykset terveelliselle, turvalliselle ja viihtyisälle elinympäristölle, palvelujen alueelliselle saatavuudelle ja liikenteen järjestämiselle.

MEPO-hankkeen loppuraportissa mainitaan, että ”metsäkeskuksen ohjeessa suositellaan pohjavesialueilla hakattavan vain pieniä uudistusaloja. Tähän asti ravinnepitoisuuksien nousun on katsottu olevan kohtuullisen pientä ja kestoltaan rajallista, josta syystä missään ohjeistuksissa ei hakkuita ole rajoitettu.”

Loppuraportissa mainitaan, että ”ravinteiden vapautuminen hakkuutähteistä on eriaikaista ja nitraatin huuhtoutumisen voimistuvan hakkuutähdetasojen alta kerätyssä maavedessä hakkuutähteettömän maan huuhtoumaan verrattuna”. Esitetyltä hakkuualueelta tullaan korjaamaan hakkuujätteet pois.

Raportissa kerrotaan, että ”pohjavesialueilla lajittuneilla mailla tehdyissä tutkimuksissa on huomattu, että nitraattityypipitoisuudet voivat kasvaa pohjavedessä hakkuiden jälkeen (Rusanen ym. 2004). Sama ilmiö on havaittu myös moreenimaiden pohjavedessä (Kubin 1998, Mannerkoski ym. 2005). On myös tuloksia, joissa pohjaveden nitraattityypipitoisuudessa ei ole havaittu muutoksia hakkuun jälkeen (Keestra ym. 2012, Piirainen ym. julkaisematon).”

Vastineessa kaikki lainatut tekstit on otettu MEPO-hankeen loppuraportista (Metsätalouden pohjavesitutkimukset, MEPO-hankeen loppuraportti 2021. Valtioneuvoston julkaisusarja 2022:4).

Oikaisuvaatimuksessa on vaadittu, että maisematyöluvasta tulee pyytää ympäristövalvonnan tai -lautakunnan lausunto. Lähtökohtaisesti maisematyölupahakemuksiin ei pyydetä lausuntoja kunnan eri toimintayksiköiltä. Oikaisuvaatimuksen vastineet käsittelee ympäristölautakunta, jonka myötä saadaan lautakunnan kannanotto toimenpiteeseen.

Vastine oikaisuvaatimukseen nro 2

Maisematyöluvassa on ainoastaan käsitelty toimenpidettä, jossa on tarkoitus suorittaa hakkuu noin 8000 neliön kokoiselta alueelta. Maisematyöluvassa ei käsitellä lentokentän toimintaa tai sen ympäristön suunnittelua. Nämä käsitellään erikseen vireillä olevan asemakaavamuutoksen sekä ympäristöluvan yhteydessä.

Kiitoradan 27 käyttö on sallittu väliaikaisesti laskeutumispisteen siirron ja kiitoradan lyhentämisen 400 metriin avulla. 400 metrin kiitotie ei kuitenkaan riitä suurimmalle osalle kenttää käyttävistä koneista.

Kuten päätöksessä ja oikaisuvaatimuksessa todetaan, tuleva toimenpide tulee puiden poiston myötä turmelemaan maisemakuvaan. Esitetty toimenpide on kuitenkin välttämätön, jotta asemakaavan mukaisella lentokenttäalueella harjoitettava toiminta on Traficomien asettamien vaatimusten mukaista. Toimenpiteellä ei laajenneta tai lisätä lentotoimintaa alueella, vaan mahdollistetaan kiitotien 27 käyttö lentokoneiden nousuun ja laskeutumiseen niissä olosuhteissa, joissa pääkiitotietä ei voida käyttää (esimerkiksi voimakkaat tuuliolosuhteet). Mikäli maisematyölupa evättäisiin, ei kiitotien 27 käytön jatkoa voida pitää Traficomien säännösten mukaisena.

Voimassa olevassa asemakaavassa lähes koko harjun alue on kaavoitettu lentokenttäalueeksi (LL). Lentokenttäalueella saa harjoittaa lentotoimintaa ja alueen pitää olla siihen soveltuva. Maisematyöluvalla ei arvoteta virkistyskäytön tai lentotoiminnan tärkeyttä.

Lentokentän alueella on vireillä ympäristö lupa sekä asemakaavan muutos, joiden yhteydessä tullaan laatimaan useita selvityksiä lentokentän alueelta sekä sen lähiympäristöstä. Vireillä olevassa asemakaavamuutoksessa on tarkoitus määritellä uudelleen alueen käyttötarkoitukset maankäytön suunnittelun reunaehdot huomioiden.

Puuston hakkuu ei ole tässä tilanteessa peruuttamaton toimenpide. Jos toiminta alueella joiltain osin muuttuu ja kiitotien 27 käytön merkitys sen johdosta turvallisuustekijänä vähenee, on puustolla mahdollisuus täyttää hakkuualue uudelleen, mikäli muuta käyttöä alueelle ei tule.

Vastine oikaisuvaatimukseen nro 3

Oikaisuvaatimuksessa halutaan tarkennettavaksi toimenpidealueen sijaintia lentokentän alueella. Toimenpide on tarkoitus suorittaa lentokentän koillisnurkassa, kiitoradan 27 puoleisessa päädyssä. Alueella käynnissä olevan asemakaavamuutoksen myötä alueella suoritetaan arkeologinen inventointi, jossa tullaan selvittämään alueella sijaitsevien muinaismuistolain mukaisten taisteluhautojen määrä, kunto ja sijainti. Toimenpidettä koskevan päätöksen ehtoihin on määritelty, että ennen puuston kaatoa alueella tulee tehdä Länsi-Uudenmaan museon edustajan, kunnallistekniikan edustajan, rakennustarkastajan, puuston kaatajan sekä runkojen alueelta pois siirtäjän kanssa katselmus, jossa sovitaan siitä, kuinka toimenpide suoritetaan niin, ettei muinaismuistolain mukaisille kiinteille muinaisjäänöksille aiheuteta vaurioita.

Voimassa olevassa asemakaavassa lähes koko harjun alue on kaavoitettu lentokenttäalueeksi (LL). Lentokenttäalueella saa harjoittaa lentotoimintaa ja alueen pitää olla siihen soveltuva. Maisematyöluvalla ei arvoteta virkistyskäytön tai lentotoiminnan tärkeyttä.

Lentokentän alueella on vireillä ympäristölupa sekä asemakaavan muutos, joiden yhteydessä tullaan laatimaan useita selvityksiä lentokentän alueelta sekä sen lähiympäristöstä. Vireillä olevassa asemakaavamuutoksessa on tarkoitus määritellä uudelleen alueen käyttötarkoitukset maankäytön suunnittelun reunaehdot huomioiden.

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan maisematyölupia voidaan käsitellä, vaikka alueella olisi kaavamuutos vireillä. Alueelle ei ole asetettu rakennus- tai toimenpidekieltoa. Maankäyttö- ja rakennuslain pykälän 140§ mukaisesti lupa voitaisiin myöntää rakennus- tai toimenpiderajoituksesta huolimatta, jos toimenpide ei tuota huomattavaa haittaa kaavan laatimiselle taikka turmele kaupunki- tai maisemakuva.

Kunta osallistaa sekä tiedottaa alueen asukkaita vähintään siinä määrin, kun maankäyttö- ja rakennuslaissa on määrätty. Kuntalaisella on myös mahdollisuus MRL:n 187 §:n mukaiseen oikaisuvaatimukseen.

Vastine oikaisuvaatimukseen nro 4

Oikaisuvaatimuksessa käsitellään myös muuta toimintaa harjulla kuin käsittelyssä olevaa maisematyölupaa 2022-130. Tässä vastineessa otetaan kantaa ainoastaan maisematyölupaan 2022-130 liittyvään aineistoon.

Oikaisuvaatimuksessa tuotiin esiin huoli, että esitetty hakkuu vaikuttaa sijaintinsa ja avohakkuuna toimenpiteen lopullisuuden vuoksi merkittävästi lähinaapureiden, koko ympäristön asukkaisen ja myös kaikkien lähivirkistysmetsänä aluetta käyttävien kuntalaisten hyvinvointiin. Nykyistä harjun aluetta on käytetty kuntalaisten toimesta virkistyskäytössä vuosien ajan ja se on tunnustettu merkittäväksi alueeksi Nummelan taajamassa. Aluetta on voitu käyttää, ja on käytetty, merkittävältä osin

virikistyskäyttöön, mutta esitetty toimenpide ei kuitenkaan sijoitu voimassa olevassa asemakaavassa virikistysalueelle, vaan lentokenttäalueelle (LL).

Nummelan harjun lentokenttä on perustettu 1940 ja se oli jatkosodan lentolaivueen tukikohta vuoteen 1944 saakka. Lohjantien ja lentokentän välisen alueen asuinrakennukset on rakennettu pääosin 1970- ja 1980-luvuilla. Alueella on ollut yksittäisiä vanhempia asuinrakennuksia 1960 lähtien.

Alueella on vireillä olevan asemakaavan myötä laadittu kesän 2022 aikana useita selvityksiä, joiden perusteella alueen luontoarvot sekä muinaismuistolain mukaiset kohteet inventoidaan ja huomioidaan alueen suunnittelussa.

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan maisematyölupia voidaan käsitellä, vaikka alueella on kaavamuutos vireillä. Alueelle ei ole asetettu rakennus- tai toimenpidekieltoa ja vaikka olisi, maankäyttö- ja rakennuslain pykälän 140§ mukaisesti lupa voidaan myöntää rakennus- tai toimenpiderajoituksesta huolimatta, jos toimenpide ei tuota huomattavaa haittaa kaavan laatimiselle taikka turmele kaupunki- tai maisemakuvaa.

Oheismateriaali	Maisematyölupa 2022-130, 8.6.2022 Oikaisuvaatimus 1, 14.6.2022 Oikaisuvaatimus 2, 22.6.2022 Oikaisuvaatimus 3, 22.6.2022 Oikaisuvaatimus 4, 23.6.2022 Hankkeen sijainnin osoittava kartta
Valmistelija	etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p. 040 612 4193
Esittelijä	Elinvoimajohtaja Petra Ståhl
Ehdotus	Ympäristölautakunta päättää, että elinvoimajohtajan 8.6.2022 antamaa MRL 128 §:n toimenpiderajoitusta koskevaa maisematyölupaa kiinteistölle 927-401-2-885, ei oikaisuvaatimusten johdosta muuteta. Perustelut: Kun huomioidaan kiinteistön asemakaavan mukainen käyttötarkoitus (lentokenttäalue LL) ja lentokentän säädöstenmukainen, turvallinen lentotoiminta, on puiden kaataminen perusteltua. Toimenpide ei vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen. Toimenpide laajentaa lentokentän jo valmiiksi suurta aukeaa tilaa harjulla ja aiheuttaa maisemassa muutoksen. Näin ollen esitetty toimenpide täyttää maisemaluvan edellytykset, MRL 140§.
Päätös	Lautakunta hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti. Päätös annetaan julkisanon jälkeen 14.9.2022.
Tiedoksi	

Helsingin hallinto-oikeus on 18.10.2022 pyytänyt Vihdin kunnan lausuntoa valitukseen, joka koskee Vihdin ympäristölautakunnan 07.09.2022 § 28 tekemää päätöstä koskien maisematyöluvan 2022-130 oikaisuvaatimuksia.

Hallinto-oikeus on valituksen johdosta pyytänyt Vihdin kunnan lausuntoa ja toimittamaan hallinto-oikeudelle kaikki valituksen kohteena olevan päätöksen perusteena olevat asiakirjat. Lausunnot ja asiakirjat on pyydetty toimitettavaksi hallinto-oikeudelle viimeistään 17.11.2022. Koska lausunnon antaa Vihdin kunnan ympäristölautakunta, jonka seuraava kokous on 23.11.2022, on Vihdin kunta pyytänyt lausunnonhallinto-oikeudelta lisäaikaa 30.11.2022 asti. Hallinto-oikeus on myöntänyt 25.10.2022 Vihdin kunnalle pyydetyn jatkoajan.

Lausunnossa otetaan kantaa ainoastaan valituksen niihin kohtiin, jotka liittyvät ympäristölautakunnan 07.09.2022 §28 tekemään päätökseen koskien maisematyölupaa 2022-130.

Valituksen sisältö

Valituksessa vaaditaan, että Vihdin kunnan myöntämä maisematyöluva 2022-130 on kumottava lain vastaisena. Lisäksi pyydetään hallinto-oikeudelta maisematyöluvan 2022-130 päätöksen täytäntöönpanon kieltämistä siihen asti, kunnes päätöstä koskeva valitus on lopullisesti käsitelty.

Valituksen perustelut

Kaavoitustilanne

Kohde on voimassa olevien Uudenmaan maakuntakaavojen yhdistelmässä taajamatoimintojen aluetta, arvokasta harjualuetta sekä pohjavesialuetta. Lisäksi Nummelan lentokenttä on osoitettu lentokentän merkinnällä. Lentokenttää koskevan merkinnän suunnittelumääräys on seuraavanlainen: Alueen käyttö on suunniteltava siten, että toiminnasta aiheutuvat ympäristöhäiriöt ovat mahdollisimman vähäiset. Alueella ei ole oikeusvaikutteista yleis- tai osayleiskaavaa. Koko kunnan kattavassa oikeusvaikutuksettomassa yleiskaavassa kohde on osoitettu lentokenttäalueen merkinnällä, LL. Vihdin kunnassa on tekeillä uusi koko kunnan kattava strateginen yleiskaava. Alueen asemakaava on vahvistettu Uudenmaan lääninhallituksen päätöksellä vuonna 1972. Suunnitellut lentokenttähallit sijoittuvat asemakaavan mukaiselle lentokenttäalueelle, LL. Asemakaavalla ei ole osoitettu alueelle rakennusoikeutta. Erityisen huomioitavaa on, että alueella on asemakaavan muutos vireillä, vasta aloitusvaiheessa oleva: Kaava N 199 Nummelan Lentokentän asemakaavamuutos.

Kaavatyön tarkoitus

Nummelan lentokentän asemakaavan muutoksen tavoitteena on päivittää vanhentuneita kaavamerkintöjä ja -määräyksiä, selvittää ja turvata alueen luontoarvot sekä tutkia suunnittelualueen monipuolisen käyttäjäkunnan tavoitteiden yhteensovittamista. Tavoitteena on luoda sekä alueella

ulkoilevia että lentokenttätöimintoja ja niihin vahvasti sidoksissa olevia oheistoimintoja hyvin palveleva toimintaympäristö suunnittelualueen ympäristöarvot ja pohjavesiolosuhteet huomioiden. Asemakaavamuutostyön yhteydessä on myös tutkittava, minne ja missä mittakaavassa uusia toimintoja on alueelle mahdollista sijoittaa.

Kaavan N199 aloitusvaiheen dokumenteissa on todettu muun muassa seuraavaa: "Suunnittelualue on pinta-alaltaan noin 126 ha ja sijoittuu maakuntakaavoissakin merkitylle geologiselle muodostumalle, Nummelan harjulle. Suurin osa suunnittelualueesta kuuluu voimassa olevan asemakaavan mukaan lentokenttäalueeksi osoitettuun liikennealueeseen, jota on mm. olemassa olevien ulkoilutoimintojen säilymisen turvaamiseksi kavennettava.

Lentokenttäaluetta kiertää luonnontilainen puisto, jossa on runsaasti, paikoitellen hyvinkin lähelle kiitotietä ulottuvia, ulkoilureittejä ja erityisesti talvella suunnittelualue on aktiivisessa käytössä hiihtäjien ja retkiluistelijoiden toimesta. Suunnittelualueella sijaitsee myös museoviraston kiinteiksi muinaisjäänöksiksi luokittelemia puolustusvarustuksia, taisteluhautoja ja suojahuoneita. Lisäksi suunnittelualue sijoittuu kokonaisuudessaan luokitelluille pohjavesialueille (SYKE) ja lounaiskärkeä lukuun ottamatta myös vedenottamoiden suojavajöhykkeille."

Kaavatyön vaihe

Kaavoitus- ja tekninen lautakunta on kokouksessaan 10.12.2019 § 88 käsitellyt osallistumis- ja arviointisuunnitelman ja päättänyt asemakaavamuutoksen vireille tulosta. Kunnanhallitus on tämän jälkeen, 16.12.2019 § 214, hyväksynyt osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa luetellut tavoitteet kaavatyölle. Kaavatyötä on jatkettu päivittämällä osallistumis- ja arviointisuunnitelma. Valmisteluvaiheessa laadittiin kaksi kaavaluonnosvaihtoehtoa. Vaihtoehtojen vertailun, osallisilta saadun palautteen sekä vaikutusten arvioinnin pohjalta laaditaan seuraavassa vaiheessa asemakaavaehdotus. Vaihtoehto A: Virkistyspainotteinen vaihtoehto, jossa viheralueet sekä niihin liittyvät ulkoliikuntapaikat ja toiminnot ovat kehittämisen painopisteenä. Ja Vaihtoehto B: Lentokenttätöimintoja painottava vaihtoehto, jossa ulkoliikuntapaikkojen ja viheralueiden lisäksi kehittämisen painopisteenä ovat lentokenttätöiminnot sekä alueen liikenneyhteydet. Kaavan valmisteluaineistoa käsiteltiin elinvoimalautakunnan kokouksessa 4.10.2022 §76.

Vihdin strateginen yleiskaava 2050

Vihdin kunnan strategisessa yleiskaavassa todetaan seuraavaa: "Lentokenttäalue. Alueelle ei tule osoittaa asumista tai muita meluherkkiä toimintoja. Jatkosuunnittelussa tulee ottaa huomioon valtioneuvoston päätöksellä annetut melutason ohjeet. Lentokentän ympäristössä taataan myös mahdollisuus Nummelanharjun virkistyskäytölle sovittamalla lentotoiminta ja virkistuksen tarpeet yhteen. Alueen tarkemman maankäytön ratkaisut tulee ratkaista asemakaavalla. Toiminnassa ja

kehittämisessä otettava huomioon ympäristövaikutukset, erityisesti pohjavesien sekä herkän harjuluonnon suojeleminen ja melusuojaus."

Vihdin kunnalla tuntuu olevan tarvetta rahalle ja sitä haetaan ihan kaikkialta. Valitettavasti myös kuntalaisten virkistysalueilta, kuntalaisten hyvinvoinnista kuten Vihdin kunta syksyllä 2021 Nummelanharjulla osoitti, jossa 121 hehtaarin alueelta hakattiin lähes puolet puustosta pois. Puuston 'jatkuvapeitteisyyden' ja 'luonnon monimuotoisuuden' nimissä vaikka totuus oli talouden tasapainottaminen 0,2 milj. euron puunmyyntitulonlisäyksellä. Kahden kuukauden ajan kuntalaisten tärkeintä virkistysaluetta moukaroitiin kuntalaisten kulkiessa monitoimikoneiden keskellä hävitystä kauhulla, järkyttyneenä ja voimattomana seuraten. Hävitys oli totaalista eikä Metsänhoitoyhdistys Länsi-Uusimaan asiantuntijuuteen voi myöskään näköjään luottaa. Lasten lähimetsät tuuheine ja terveine puustoineen hakataan surutta avohakkuumaisesti kuten kävi Vanjärven kyläkoulun metsälle kesällä 2019 oppilaiden ollessa kesälomalla. Kaikki puut ovat luonnonläheisessä Vihdissä joko 'vaarallisia' tai 'sairaita' ja lähimetsiä ja virkistymetsiä hoidetaan kirjaimellisesti 'kerralla kuntoon'!

Maisematyöluvassa 2022-130 todetaan muun muassa seuraavaa: Toimenpidealue on lentokenttä ja koko puusto pitää poistaa turvallisuussyistä. Hakkuu kohdistuu kiitoradan 27 turvallisuusalueelle eikä kiitotie ole ollut käytössä huhtikuun 2020 jälkeen. Alueen käyttäjät eivät kunnioita taistelukaivantoja kulkiessaan niiden lävitse. Eroosio uhkaa lentokenttää ympäröiviä luonnontilaisina säilytettäväksi tarkoitettuja puistoalueita ja niitä käytetään voimassa olevan kaavan vastaisesti ulkoiluun. Lentokenttätoiminta ja ulkoilijat autoineen ovat Nummelanharjun herkälle mäntykankaalle isompi uhka kuin metsänkäsittely. Hakkuu turmelee maisemakuvan. Onko kiitorata 27 ollut todella myös käytännössä pois käytöstä? Miksi moottorilentoliikenne on ollut sallittua voimassa olevan ympäristöluvan vastaisesti? Miksi kaavaa N199 ei valmisteltu ensin rinnakkain ympäristöluvan kanssa ja vasta sitten harkittu, mistä alueelta on järkevää puustoa ylipäätään edes kaataa? Avohakkuu 1E-luokan pohjavesialueella ja paahtavalla harjulla on riski. Lentoliikenne on pohjavesialueella aina riski.

Kuntalaisten jättämien huomautusten pääkohdista on kunnalta unohtunut päätöksessään mainita kunnan tekemä massiivinen, kaksi kuukautta kestänyt runtelu alueella. Maisemaa 'harvennettiin' 0,2 milj. euron edestä kuntalaisten ja luonnon kustannuksella. Hoidettiin kerralla kuntoon! Kunta koki tarpeelliseksi poistaa myös muinaisjäänöksistä puustoa. Motolla mentiin varustuksen reunalle ja hakkuutähteitä kaivannoissa oli museoviranomaisen ohjeiden vastaisesti vielä kesällä 2022.

Olen tehnyt maisematyöluvan 2022-130 ensin muistutuksen pvm. 28.2.2022 ja sitten oikaisuvaatimuksen pvm. 22.06.2022 sekä myös lentopaikan ympäristöluvan tarkistamiseen muistutuksen pvm. 06.10.2022. Nummelanharjulle kaikki nyt annettavat luvat ja tehdyt päätökset liittyvät erittäin olennaisesti toisiinsa. Kaava N199 on vasta aloitusvaiheessa, joka Vihdin kunnan mukaan määrittelee

Nummelanharjun ja lentopaikan ympäristössä tapahtuvat toiminnot: "Alueen tarkemman maankäytön ratkaisut tulee ratkaista asemakaavalla". Myös ympäristöluvan tarkistaminen on vasta lausuntokierroksella. Lisäksi olen järjestänyt Nummelanharjulla perustuslain 13 §:ään nojaavan mielenilmauksen 14.02.2022, avohakuumaiselle toimenpiteelle haetun maisematyöluvan seurauksena.

Nummelanharju on maakuntakaavassa osoitettu arvokkaaksi harjualueeksi. Alueidenkäyttö on suunniteltava niin, ettei aiheuteta maa-aineslaissa tarkoitettua kauniin maisemakuvan turmeltumista, luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista tai laajalle ulottuvia vahingollisia ominaisuuksia luontosuhteissa. Nummelanharjun metsäalue on ollut vuosikymmeniä erittäin tärkeä lähivirkistysalue Vihdin kunnan asukkaille, alueen lähiasukkaille, kuntoilijoille ja luonnonkauniista maisemasta järvinäkymineenkin nautiskeleville niin paikallisille kuin vierailijoillekin. Nummelanharju ja alueen entinen monimuotoinen, osin iäkäs harjumetsä kuuluu olennaisena osana Vihdin kulttuuriperintöön, historiallisten ominaispiirteiden, muiden erityisten arvojen, luonnonmaiseman kauneuden ja luonnon monimuotoisuuden vuoksi. Vanhat puut ovat olennainen osa rikasta ja elinvoimaista metsäluontoa. Vanhetessaan puiden ominaisuudet muuttuvat ja niiden arvo toisten lajien elinympäristönä kasvaa. Monet lajit ovat riippuvaisia vanhoista puista: kolopesijät, sammalet, jäkälät, sienet ja hyönteiset ovat ehtineet löytää ja asuttaa ne, sillä puut ovat seisseet paikoillaan hyvin pitkän aikaa. Luonnon monimuotoisuuden suojelun ja luontokadon ehkäisyn kannalta taajamametsät ovat hyvin arvokkaita biotooppeja, koska yleensä juuri ne jäävät hakkuuajkomusten ulkopuolelle. Puuvanhuksien tragedia on usein, että niiden kaataminen on nopeaa, mutta uusien puiden kasvattaminen tilalle on erittäin hidasta. On taito ja kunnia-asia osata pitää vuosikymmeniä ja jopa yli vuosisatoja kasvaneet puut pystyssä. Puissa on historiamme ja harvemmin ihmisen kosketus parantaa ainakaan niiden tilaa ja olemassaoloa.

Kunnan tehtävänä on eri toiminnoissaan edistää luonnonsuojelua. Perustuslaista ilmenee, että vastuu luonnosta, ympäristöstä ja kulttuuriperinnöstä kuuluu meille kaikille. Näin ollen kaikkien on pyrittävä omalla toiminnallaan edistämään luonnon monimuotoisuutta ja sen säilymistä puhtaana myös tuleville sukupolville. Yhteinen ja yhtäläinen ympäristövastuu sisältää ajatuksen kestävästä kehityksestä; kehityksestä, joka kattaa nykyiset tarpeemme riistämättä kuitenkaan tulevien sukupolvien mahdollisuutta terveelliseen ympäristöön ja riittäviin luonnonvaroihin. Julkisella vallalla on perustuslain tasoinen velvollisuus turvata kaikkien oikeus terveelliseen ympäristöön ja antaa mahdollisuus vaikuttaa omaa elinympäristöään koskevaan päätöksentekoon. Kuntalaisen hyvinvointi on kuntien tärkein tavoite, joka on kirjattu kuntalain 1 §:ään. Luonnonsuojelulain 6.3 §:n mukaan kunnan tulee edistää myös luonnon- ja maisemansuojelua alueellaan. Lisäksi alueidenkäyttö on suunniteltava niin, ettei aiheuteta maa-aineslaissa tarkoitettua kauniin maisemakuvan turmeltumista, luonnon merkittävien

kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista tai laajalle ulottuvia vahingollisia ominaisuuksia luontosuhteissa.

Kunta on kuntalaisia varten ja kuntalaisten toimivat osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet lisäävät hyvinvointia. Ja hyvinvoivat kuntalaiset ovat elinvoimaisen kunnan perusedellytys. Luottamusta kuntaan edistäisi, että kunta toimisi esimerkillisesti kuten sanoo ja sanoo sitten myös kuten tekee. Hakkuut virkistysalueille tai lähimetsissä aiheuttavat paikallisille valtavasti ahdistusta ja unettomia öitä. Siksi yritämme tehdä kaikkemme. Ajatus siitä, että puut hakataan avohakkuumaisesti virkistysalueeltamme, asuinalueemme tuntumasta ja jäljelle jää turmeltu, eroosioherkkä harjumaasto, muinaisjäännökset töröttävien kantojen keskellä, on järkyttävä. Ajavatko päättäjät kaiken sen yli, mitä kuntalaiset rakastavat ja haluaisivat – siis luonnonläheisiä, rauhallisia ja tunnelmallisia virkistysalueita; luontoa, lähihistorian jäänteitä ja alkuperäisympäristöä kunnioittaen.

Vihdin kunnan maisematyölupahakemukseen koskien Nummelanharjun puuston kaatoa kiinteistöllä 927-401-2-885. Hakemuksessa todetaan, että toimenpiteen tarkoituksena on lentokentänlaskeutumiskiitoradan kunnostaminen Traficomien lentokenttien turvallisuusvaatimusten mukaiseksi. Käytännössä rajatulta alueelta poistetaan kaikki puut, runkoarviolta n. 150-200 kpl, ehkä enemmänkin. Pääpuulajina alueella on mäntyä. Vesakon kokoista puuta ei ole määrällisesti arvioitu. Traficomilta saadusta selvityksestä käy ilmi, että "Vihdin kunta on määrittänyt raivattavan alueen."

On siis yhä selvempää, että avohakkuu Vihdin tärkeimmällä virkistysalueella ja keskeisellä paikalla Vihdin Nummelan taajama-alueella aiheuttaa MRL 140 §:n kiellettyä kaupunki- tai maisemakuvan turmeltumista. Tällöin, jos maisematyölupa jätetään voimaan, olisi päätös olisi MRL 140 §:n vastainen. Vihdin kunnan kaavoituksen verkkosivustolla todetaan seuraavaa: "Maisematyölupapäätöksellä voidaan kuitenkin kieltää maisemaa muuttavan toimenpiteen suorittaminen tai asettaa sille tiukempia ehtoja kuin em. lait sanelevat tai vaikka toimenpide muiden lakien mukaan olisikin sallittua. Lupa voidaan evätä esimerkiksi kaavoituksen/maankäytön suunnittelun keskeneräisyyden vuoksi."

Maisematyölupahakemuksessa todetaan: "Käytännössä rajatulta alueelta poistetaan kaikki puut, runkoarviolta n. 150-200 kpl, ehkä enemmänkin. Pääpuulajina alueella on mäntyä." Avohakkuu kohdistuu myös valtakunnallisesti merkittävän muinaismuiston suoja-alueeseen, minkä vuoksi hakkuilla on merkittävä maisemallinen vaikutus muinaismuiston laadun ja merkityksen kannalta.

Muinaisjäännöksiä suojellaan muistoina maamme aikaisemmasta asutuksesta ja historiasta. Kiinteät muinaisjäännökset on Suomessa rauhoitettu muinaismuistolilla (295/63). Ilman lain nojalla annettua lupaa on kiinteän muinaisjäännöksen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen, poistaminen ja muu siihen kajoaminen kielletty. Länsi-Uudenmaan museolta saamani tiedon mukaan museoviranomainen on

antanut: "...lentokenttäalueen hakkuuasiasta lausuntonsa, jossa on esittänyt huolensa lentokenttäalueen koillispuolella avohakkuiden vaikutuksesta alueen muinaisjäänneksiin, etenkin harjumaahan kohdistuvien eroosivoimien voimistuessa tuuli- ja vesiolosuhteiden muutoksen vuoksi. Museo on myös lausunnossaan todennut, ettei muinaisjäännekohteiden ympäristöstä tule kaataa puustoa yhtään enempää kuin se ehdottomasti on lentokenttätoiminnan kannalta välttämätöntä, ja että alueen hakkuu on suunniteltava siten, ettei hakkuusta aiheudu haittaa muinaisjäännekselle."

Nummelan lentopaikan valvontaviranomainen Traficom on puolestaan todennut: "Vihdin kunta on määrittänyt raivattavan alueen." Lisäksi Traficomilta saamani tiedon mukaisesti: "Ensimmäisen kerran puustosta on tehty huomioita vuoden 2013 tarkastuksen yhteydessä." Lisäksi koskien kiitotie 27 : "Kyseistä kiitotietä, johon viestissänne viittaatte, on voitu käyttää koko tämän ajan, mutta sen käyttämistä on rajoitettu niin, että sitä ei ole voitu käyttää koko olemassa olevan kiitotien pituudelta vaan ilma-aluksen nousut ja laskut on tullut tehdä siten, että kiitotiestä on ollut käytössä vain osa. Puuston karsiminen, josta olettekin aiemmissa viesteissänne keskustelleet, on ollut edellytys sille, että kiitotietä voitaisiin käyttää ilma-aluksen nousuun ja laskuun koko pituudelta. Ilmailun turvallisuusviranomaisena Traficom on edellyttänyt puiden kaatamisen vain niiltä osin kuin puilla on ollut vaikutusta lentoturvallisuuteen."

Puisto- ja lähimetsät ovat kuntalaisille muutakin kuin puita. Pitäisi ajatella kokonaisuutta, johon kuuluvat niin ihmisten, asukkaiden ja virkistäytyjien hyvinvointi kuin myös luonnon monimuotoisuus olennaisena osana. Ne ovat tärkeä osa alueelle ominaista historiallista maisemakuvaa, virkistystä varten, asuintaloja suojaavia, koko asuinalueen viihtyisyydelle ja lapsille tärkeitä ympäristökasvatuspaikkoja. Puut vaikuttavat ympäristön laatuun monin tavoin. Taajamissa puut lisäävät viihtyvyyttä ja vähentävät tiiviin rakentamisen mukanaan tuomia terveys- ja ympäristöhaittoja. Puut vaimentavat myös melua. Melulle altistuminen voi aiheuttaa elimistöön stressireaktion, lisätä sydän- ja verisuonisairauksia, häiritä unta ja vähentää henkistä hyvinvointia. Taajamaympäristössä suurin melua aiheuttava tekijä on juuri liikenne. Puustoa voidaan käyttää myös katkaisemaan näköyhteys melulähteeseen, jolloin psykologinen melunkokemus vähenee.

Pohjavesialue 1E

Luokan I pohjavesialueet ovat talousvedenoton vuoksi erittäin tärkeitä. Ne ovat samalla myös herkimpiä pilaantumaan, sillä pohjavettä suojaava maaperä on erityisen hyvin vettä läpäisevää ja pohjaveden muodostumisalue on usein merkittävä. Vedenotolla on myös omat vaikutuksensa pohjaveden virtausolosuhteisiin. Harjujen maa-aines on hyvin vettä läpäisevää soraa ja hiekkaa. Huokoinen maamassa läpäisee veden lisäksi helposti myös muita aineita, joten riski haitallisten aineiden kulkeutumiseen pohjaveteen on tavallista suurempi. Harjun geologisen rakenteen vuoksi aine pääsee vapaasti kulkemaan, eikä pysähdy maa-aineksen pintaosissa esimerkiksi kalliopohjaan tai läpäisemättömään saveen vaan kulkeutuu nopeasti pohjavesimuodostumiin. Pohjavesialueilla

on oltava erityisen tarkkana kaikissa metsätalouden toimenpiteissä. Etenkin I-luokan pohjavesialueilla voi olla rajoitteita toimenpiteille. ELY-keskus on todennut jo syksyn 2021 hakkuiden yhteydessä, että maan muokkaaminen pohjavesialueella ei ole sallittua. Ympäristön pilaantumisen ennaltaehkäisytoimet ja -vaateet ovat siis selkeästi kasvamassa. Voidaan lisäksi olettaa, että lähivuosikymmeninä Suomen pohjaveden tärkeys korostuu entisestään suolattoman veden määrän vähentyessä maapallolla. Suurimmat uhat saattavatkin kohdistua niille valvomattomista lentopaikoista, jotka sijaitsevat talousvedenottoon soveltuvilla pohjavesialueilla. Etenkin, jos poistetaan aluetta suojaavaa puustoa massiivisilla hakkuilla ja altistetaan eroosiolle herkkä harjumaasto siten muuttuville ilmastovaikutuksille.

Yhteenvedona herää epäily, mikä on tämän taajama-alueelle kaavaillun, maisemaa turmelevan avohakkuun todellinen tarkoitusperä? Parkkipaikkojen lisääminen Tarmonmajan ympäristöön? Kun Tarmonmajan takaosa hakataan alas, jäljelle jää paljas, eroosioherkkä harjumaasto. Kun muinaisjäännökset ovat eroosion seurauksena sulautuneet ympäristöön, aluetta voidaan kehittää paikoitusta tai rakentamista varten? Traficomien turvallisuusmääräyksistä huolimatta, 200 runkomännyn avohakkuu esterajoituspinnan esteettömyyden takia, on täysin ylimitoitettu ja lain vastainen toimenpide taajama-alueella. Miksi avohakkuun tarpeeseen herättiin vasta syksyn 2021 massiivisten hakkuiden jälkeen, vaikka puista oli huomautettu jo vuonna 2013? Miksi alueen vuokraaja, maanomistaja Vihdin kunta ei suorittanut puuston poistoa jo silloin, vaikka puita poistettiin samaan aikaan rajulla kädellä kuitenkin toisaalla hyvin avohakkuumaisesti, leventäen hiihtolatuja paikka paikoin 12 metsin levyisiksi. Huomioitavaa on myös se, että kun lämpöä, vettä ja kasvutilaa on tarjolla riittävästi, vuosikasvua voi tulla useita millimetrejä. Huonoissa olosuhteissa kuten kuivassa kangasmaastossa, vuosikasvu voi jäädä lähes olemattomaksi. Toimenpidealueen männyt eivät ole siis suinkaan 9 vuodessa kasvaneet tähän 'vaaralliseen', esterajoituspinnan estettävyydelliseen pituuteensa.

Kaavaa N199 varten tehdyssä luontoselvityksessä pvm. 17.09.2022 todetaan seuraavaa: "Metsät ovat tehokkaasti hoidettuja, eikä niissä juuri ole lahoppuuta. Metsät täyttävät kuitenkin luontodirektiivin luontotyypin harjumetsä määritelmän, vaikka metsänhoito ja paikoin kuluminen heikentävätkin niiden edustavuutta." Harjumetsät ovat EU:n suojelema luontotyyppi. Ne ovat luontotyyppisiä, joiden luontainen esiintymisalue on hyvin pieni tai jotka ovat vaarassa hävitä yhteisön alueella. Arvokkaiden luontotyyppien lisäksi maankäytön suunnittelussa huomioitavia kohteita ovat uhanalaisten, ja varsinkin erityisesti suojeltavien eliölaajien (Lsl 46 § ja 47 §) esiintymät sekä EU:n luontodirektiivin liitteeseen IV (a) sisällytettyjen eläinlajien lisääntymis- ja levähdyspaikat (LSL 49 §), joihin kuuluvat esimerkiksi lepakot. Luontoselvityksen mukaan harjun laajalla metsäalueella on havaittu pohjanlepakkoja myös kyseisen toimenpidealueen reunalla ja todetaan myös, että: "Lepakoiden kannalta olisi hyvä säilyttää alueen maisemarakenne pääosin nykyisen kaltaisena."

Asemakaava-alueella ja yleiskaava-alueella lupa on myönnettävä, jollei toimenpide vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen taikka turmele kaupunki- tai maisemakuvaan. Maisematyölupapäätöksellä voidaan kuitenkin kieltää maisemaa muuttavan toimenpiteen suorittaminen tai asettaa sille tiukempia ehtoja kuin em. lait sanelevat tai vaikka toimenpide muiden lakien mukaan olisikin sallittua. Lupa voidaan evätä esimerkiksi kaavoituksen/maankäytön suunnittelun keskeneräisyyden vuoksi. Huomautuksessa esitettyihin perusteluihin vedoten, maisematyöluvan myöntämiselle ei näin ollen ole edellytyksiä, koska nyt haettu lupa avohakkuutoimenpiteelle turmelee niin Nummelan taajama-aluekuvan kuin myös harjun maisemakuvan. Lisäksi lentokentän asemakaavamuutoksen N 199 ollessa vasta aloitusvaiheessa, lupaa ei pitäisi myöntää myöskään sen perusteella. Uuden ympäristöluvan käsittely on myös kesken, johon otetaan varmasti kantaa luvan tullessa kuulutukseen. Kokonaisuus huomioon ottaen, kattavat selvitykset muun muassa jo puuston massiivisesta harvennuksesta johtuvat lisääntyneet meluhaitat ympäristön asukkaille korreloituna vilkastuvaan lentoliikenteeseen, tulisi selvittää ennen minkäänlaisia jatkotoimenpiteitä alueella.

Lait on tehty noudatettaviksi, ei rikottaviksi tai sovellettaviksi omiin tarkoituksiin. On epäoikeudenmukaista, että lakeja käytetään väärin epätodellisiin tarkoituksiin. Kuntalaiset, asukkaat ja virkistysalueiden käyttäjät ovat yleensä käyttämiensä alueiden parhaita asiantuntijoita. Lisäksi kaikessa yhteisessä päätöksenteossa, olennaista on päätöksenteon ja sen tulosten hyväksyttävyyden. Se edellyttää avoimuutta, tasapuolisuutta ja luotettavuutta. Oikeudenmukaisuuden kokeminen on mahdollista vain, jos osallisten, myös tavallisten kuntalaisten, arvioihin tehtyjen päätösten hyväksyttävyydestä suhtaudutaan vakavasti. Jos kansalaiset menettävät uskonsa osallistumisen vaikuttavuuteen tai siinä esitettyjen näkökohtien asialliseen käsittelyyn, seurauksena on vakavia ongelmia kunnallisen päätöksenteon ja jopa oikeuslaitoksen uskottavuudessa.

Valituksen liitteet oheismateriaalina

Liite 1 Ympäristölautakunnan päätös

Liite 2 Maisematyölupa 2022-130

Liite 3 Oikaisuvaatimus 22.06.2022

Liite 4 Huomautus 28.02.2022

Liite 5 Kirjeenvaihto Traficom

Liite 6 Sähköpostit Länsi-Uudenmaan museo

Liite 7 Vihdin strateginen yleiskaava 2050

Liite 8 Ilmakuva toimenpidealueelta

Valmistelija	Emma Kiukas etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p. 040 612 4193
Esittelijä	Elinvoimajohtaja Petra Ståhl
Ehdotus	Vihdin kunnan ympäristölautakunta päättää antaa seuraavan lausunnon Helsingin hallinto-oikeudelle koskien valitusta ympäristölautakunnan 07.09.2022 § 28 tekemästä päätöksestä, jossa elinvoimajohtajan

päättämään maisematyölupaa 2022-130 ei oikaisuvaatimusten johdosta muutettu:

Vihdin kunnan elinvoimajohtaja on päättänyt myöntää 09.06.2022 maisematyöluvan 2022-130 puiden kaatamiselle Vihdin Nummelassa sijaitsevalle lentokenttäalueelle. Maisematyöluvasta saatiin neljä oikaisuvaatimusta, jotka Vihdin ympäristölautakunta käsitteli kokouksessaan 07.09.2022. Ympäristölautakunta päätti 07.09.2022 §28 pysyttää elinvoimajohtajan päätöksen voimassa.

Maisematyölupapäätös 2022-130 on kirjoitettu ehdollisena Länsi-Uudenmaan museolta saadun lausunnon perusteella. Ennen puuston kaatoa alueella tulee tehdä Länsi-Uudenmaan museon edustajan, kunnallistekniikan edustajan, rakennustarkastajan, puuston kaatajan sekä runkojen alueelta pois siirtäjän kanssa katselmus, jossa sovitaan, kuinka toimenpide suoritetaan niin, ettei muinaismuistolain mukaisille kiinteille muinaisjäännöksille aiheuteta vaurioita. Katselmuksella halutaan varmistaa, ettei mahdollinen hakkuu aiheuta vahinkoja muinaismuistojäänöslaila suojelluille juoksuhaidoille.

Esitetty toimenpide kohdistuu ainoastaan ennalta määritellylle, noin 0,8 ha kokoiselle alueelle, lentokentän poikkikiitotien 27/09 päähän sijoittuvalle osalle. Alueen käyttö virkistysmielessä on hyvin vähäistä verrattuna muuhun harjualueeseen. Harjulla kulkevat virkistysreitit eivät kulje esitetyllä hakkuualueella ja alue on osoitettu voimassa olevassa asemakaavassa lentokenttäalueeksi (LL).

Lentokentän alueelle on laadittu luontoselvitys (Envibio Oy, 17.9.2022), jonka mukaan harjun metsäalueella on havaittu pohjanlepakko kyseisen toimenpidealueen reunalla heinäkuussa 2022. Luontoselvityksen suositukseksi todetaan, että "lepakoiden kannalta olisi hyvä säilyttää alueen maisemarakenne pääosin nykyisen kaltaisena." Suurimmat esiintymät sijoittuvat muualle kuin valituksen kohteena olevalle toimenpidealueelle. Luontoselvityksen mukaan pohjanlepakot suosivat ruokailualueinaan varsinkin männikön keskellä olevia tieuria, jotka muodostavat metsään pitkänomaisia aukioita. Kyseinen toimenpide koskee koko lentokentän ympäristön reilun 126 ha alueelta ainoastaan 0,8 ha kokoista aluetta.

Valituksessa on mainittu, että raivattavan alueen on määritellyt kunta. Maisematyölupaan on kirjattu, että hakija (Vihdin kunnallistekniikka) on määritellyt kaatosuunnitelman alueen lentokentän tekemän 3D aineiston pohjalta. Lentokenttäyhdistykseltä saadun tiedon mukaan lentokentän pitolupa määrää kentän pitäjää pitämään lentokenttää lentokelpoisena AGA M1-1 (03.06.2013 AGA M1-1 - Ilmailu - Viranomaisten määräyskokoelmat - FINLEX[®]) määräysten mukaisesti. Säädöskokoelmassa on määrätty mm. nousu-, lasku- ja siirtopinnat, joiden tulee olla esteistä vapaat. Koska estevarat eivät täyty tällä hetkellä poikkikiitotie 27/09:n osalta, on Traficom vaatinut, että kiitotien lähestymislinjalla sekä siirtopinnalla olevat puut on poistettava. Poikkikiitotie 27/09 on lentokentän toiminnalle erittäin tärkeä, sillä itä- tai länsituulien vallitessa

kiitotien tulisi olla käytettävissä, jottei lentokoneiden valmistajien määrittelemä maksimi sivutuulikomponentti ylitä.

Valituksessa tuodaan ilmi epäily, että puuston poiston todellisena syynä on parkkipaikkojen lisääminen alueella. Valituksen kohteena olevassa toimenpiteessä ei kuitenkaan ole kyse puustosta saatavan rahallisen hyödyn tavoittelusta tai pysäköintialueen laajentamisesta, vaan voimassa olevan luvallisen ilmailutoiminnan lainmukaisen toiminnan turvaamisesta.

Lentokenttätoiminnan mahdollisesta lisäämisestä tai muusta alueen kehittämisestä päätetään ympäristöluvan sekä vireillä olevan asemakaavamuutoksen yhteydessä.

Kuten maisematyöluvan 2022-130 päätöksessä todetaan, huomioiden kiinteistön käyttötarkoitus voimassa olevassa asemakaavassa (lentokenttäalue LL), lentokentän luvallinen ja säädöstenmukainen lentotoiminta, on puiden kaataminen perusteltua. Toimenpide ei vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen. Toimenpide laajentaa lentokentän jo valmiiksi suurta aukeaa tilaa harjulla ja aiheuttaa maisemassa muutoksen. Esitetty toimenpide muuttaa maisemaa, mutta se täyttää maisematyöluvan edellytykset, MRL 140 §.

Näin ollen ympäristölautakunta esittää, että hallinto-oikeus hylkää valituksen tässä lausunnossa esitetyin perustein ja saattaa ympäristölautakunnan asiassa tekemän päätöksen voimaan.

Päätös

Lautakunta hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

Tiedoksi